

Jan Moravec
chalupník z Hlavňova
alias Netopejr

Pavouci, brouci, trampové a jiná havěť

Police nad Metují, Pellyho domy, 2.–24. července 2009

Říkáte si – co mají trampové společného s brouky a pavouky? Víc, než se zdá na první pohled. Stačí se zeptat pár lidí na jejich první pocit, když uslyší ona slova. Pavouci – hnusní. Brouci – škodliví. Trampové – hnusní a škodliví. Co s nimi? Zašlápnout. Postříkat pesticidem. Napařit pokutu a vyhnat z rezervace!

Ale jak už to bývá, odpor a předsudky jsou nepřímo úměrné informovanosti. Takže člověk vzdělanější, tím spíše pracovník státní ochrany přírody ví, že brouci i pavouci jsou základními a nezbytnými částmi každého přírodního společenstva, které by se bez nich zhroutilo. Užiteční z definice. A že je nutné je chránit a poznávat. Tím víc, čím jsou vzácnější. Kupodivu to tak docela neplatí o jiném vzácném a ohroženém druhu přírodních tvorů: o trampovi středoevropském. Přestože i on je neodmyslitelnou součástí českých lesů a české kultury a zkušenost trampingu vychovala několik generací k lásce k přírodě, ke skromnosti, čestnosti a kamarádské solidaritě.

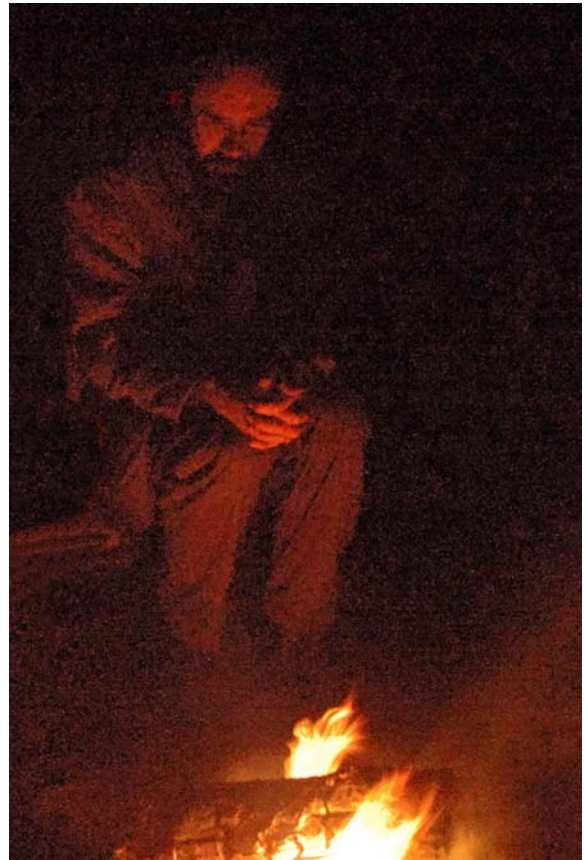
Ale nechci zde řešit vztah trampů a „ochranářů“; ten ostatně nebývá tak jednoznačný, jak by se mohlo zdát. Jde mi o tu podobnost s jinou **havětí**. Havěť, tato zvláštní sorta Božích tvorů, má totiž jednu kouzelnou vlastnost: jsou odpudiví na dálku, ale čím blíže, čím víc si je člověk „pustí k tělu“, tím jsou krásnější. Tím víc je člověk do jejich světa vtahován. A nechat se vtahovat, poznávat a (doslova) *kamarádit se* – to patří k nejkrásnějším zážitkům.

Předkládám něco málo z posledních let, poznamenaných makrofotografií i trampíngem. Najdete tu docela obyčejné tvory, které znáte a potkáváte. Na květech, v trávě, nebo na nádraží. Běžné, hojné druhy havěti. Ale z pohledů, jak je běžně nevidáte. A nechybí – jako obvykle – několik krajinek z různých koutů vlasti. Pavouci a hmyzí havěť pochází vesměs z Hlavňova a blízkého okolí. Trampská havěť z různých oblastí blíž k Praze.

Obrázky brouků možná budou působit jako pornografie. To není dáno zvrhlým voyeurismem fotografa. Dospělí hmyzové se rozmnožovacími radovánkami věnují velkou část svého času, však je to jediným smyslem jejich dospělého stadia, a jsou při tom snadnějším cílem pro predátory i pro fotografy. Klidně ty obrázky ukažte i dětem, můžete jim při tom ledacos nenásilně vysvětlit.

Pro případ otázek po autorovi a použité technice:

- Technika: převážně foťák Canon EOS 450D, objektiv Canon Macro EF-S 60 mm USM, blesk Canon Speedlite 540 EZ. Ale je tu i řada starších obrázků focených na filmy.
- Pro makrofotografii je ovšem nejdůležitějším vybavením rozptylovač světla – difuser (tabulka pěnového plastu + kus drátu + gumičky + kolíčky na prádlo).
- Fotografické vzdělání: žádné. Ale fotím už 30 let a baví mě to.
- Brouky jsem sbíral jako kluk. Od té doby je mám rád. Pak ještě krátce s vlastními dětmi. Teď už je nesbírám, jen fotím.
- Trampy také nesbírám a nenapichuji na špendlíky, ale rád s nimi chodím na vandry. Na Brdy i do pískovců.
- Další mé fotky (přes 8 tisíc) si můžete prohlédnout na internetu na adrese: <http://netopejr.roverky.cz>

Tato výstava nechť je také vyjádřením mé kamarádské úcty ke Zdeňkovi Vanclovi z Police, s nímž mě pojí vztah k entomologii i trampingu a jemuž vděčím za pomoc s určováním brouků. A v krajinářské fotografii je mým velkým vzorem Olda Jenka. Díky němu jsem se dostal na různá fotograficky zajímavá místa, která by mi jinak zůstala skryta.